

A tantárgy neve:	magyarul:	Didaktika				Kódja:	MK6DIDA02PT19	
	angolul:	Didactics						
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Chrappán Magdolna			beosztása:	Főisk. docens	
A kurzus célja , hogy a hallgatók								
megismerjék az iskolai tanítási-tanulási folyamat elemeit, a tervezési-szervezési és értékelési feladatok elméleti hátterét, valamint hogy megértsék a modern oktatási folyamat célrendszerét, benne a tanár megváltozott szerepét, és hogy megértsék a tudatos tervezési és reflektív alapokon álló fejlesztési munka jelentőségét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, tantervfajtákat, tantervtípusokat, átlátja ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét. Ismeri a tervezéshez szükséges információk forrását. Ismeri a tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai szempontjait, az erről megfogalmazott tudományos eredményeket.								
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.								
<i>Képesség:</i>								
Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére (tanmenet, tematikus terv, óraterv, folyamatterv). A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióna képes.								
Képes a különböző céloknak megfelelő, átgondolt stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására. Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást támogató tanulási környezet megszervezésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást. A tervezés során együttműködik a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).								
Törekszik a tanulókkal való együttműködés megvalósítására a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával-tanulásvégrehajtásával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- A tanítás-tanulás helye az iskolai tevékenységrendszerben. A tanítási-tanulási folyamat tervezése és szervezése.
- Tanári szerepértelmezések és reflektív habitus, általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás.
- Tanulásszervezési munkaformák: frontális, csoportos, egyéni munka (kooperatív technikák és a projekt módszer) és módszerek, stratégiák, taneszközök használata a tanórai tevékenységek során.
- A tartalom kérdésköre: tananyag-kiválasztási szempontok, értékrendszer és iskolai tananyag. A tantervek típusai, a tantervi szabályozás szintjei: központi tantervek (Nat, kerettantervek) és helyi tanterv.
- Tervezési szintek a tanítási-tanulási folyamatban, tantárgyi programok (tanmenet) és a tanóraterv készítése.
- A tantervi követelményrendszer, követelménytaxonómiák és a pedagógiai értékelés alapjai.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók saját tapasztalataik reflektív feldolgozása és az előadáson zajló megbeszélések segítségével önállóan készülnek fel a követelmények teljesítésére.

Értékelés

A kurzus végén a hallgatók online tesztet írnak (Moodle-rendszer). A minősítés 5 fokozatú érdemjegy.

Kötelező szakirodalom:

Chrappán Magdolna (2020): Didaktika 1. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó

Báthory Zoltán (1997): Tanulók, iskolák – különbségek. OKKER Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Szabó László Tamás (2010): Bevezetés a tanári mesterségbe. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.]

Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. http://tehetseg.hu/sites/default/files/04_kotet_net.pdf

Ajánlott szakirodalom:

Falus Iván (szerk.) (2007): A tanárrá válás folyamata. Gondolat, Budapest

Ginnis, Paul (2007): Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei. Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra.

Kagan, Spencer & Kagan, Miguel (2010): Kooperatív tanulás. Budapest, Önkönet

N.Kollár Katalin- Rapos Nóra (szerk) (2005): Tanár lesznek. A társas, társadalmi viszonyok. [Tanár lesznek 1.]

Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. http://www.eltereader.hu/media/2015/11/Tanar_leszek_READER.pdf

Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Ollé János – Papp-Danka Adrienn – Lévai Dóra – Tóth-Mózer Szilvia – Virányi Anita: Oktatásinformatikai módszerek. Tanítás és tanulás az információs társadalomban. Budapest, ELTE – Eötvös Kiadó, 2013. http://www.eltereader.hu/media/2013/11/Olle2_okt-inform_READER.pdf

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Tanári szerepértelmezések, tanári feladatok és kompetenciák a 21. század iskolájában. Reflektív habitus, a reflektív tanár a tanítási-tanulási folyamatban.
	TE*: a hallgató értelmezni tudja a hagyományos és kiterjesztett tanári szerepeket, megérti a reflektivitás szükségességét, fel tudja sorolni a reflektivitás fejlesztésének módszereit;
	A pedagógiai folyamatok értelmezése, a tanítás-tanulás helye az iskolai tevékenységrendszerben. A tanítási-tanulási folyamat kezdete, folyamattervezés és szervezés
	TE a hallgató fel tudja sorolni az iskolai tevékenységeket, megérti azok jelentőségét, ismeri a tanulásszervezési folyamat lépéseinek tartalmát és azok jelentőségét
	Általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás
	TE a hallgató fel tudja sorolni az iskolai motiválás típusait, megérti a motiválás és az aktivizálás jelentőségét a tanulási folyamatban, különbséget tud tenni a tanulói aktivitás típusai között, ismeri a tanári feladatokat a motiválás és aktivizálást területén
	Általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás
	TE a hallgató ismeri a megerősítés fogalmát, típusait, kritériumait, megérti az ellenőrzés és a minősítés közötti különbséget, elfogadja és azonosul a differenciálás pszichológiai hátterével, ismeri a differenciálás típusait.
	Tanulásszervezési munkaformák: frontális, csoportos, egyéni munka (kooperatív technikák és a projektmódszer)
	TE a hallgató ismeri a tanulásszervezési munkaformák fogalmát, fel tudja sorolni és érti az alkalmazásuk feltételeit, előnyeit és hátrányait. Megérti a munkaformák és a tanulási folyamat céljai és követelményei közötti összefüggéseit
	Módszerek, stratégiák a tanórai tevékenységek során. Az atipikus tanulási formák (e-learning-formák, távoktatás)
	TE fel tudja sorolni a leggyakrabban alkalmazott tanítási módszereket, ismer azok alkalmazhatósági kritériumait és kivitelezésének lépéseit, ismeri az e-learning jelentőségét, képes tanári tervezésében megtalálni az optimális elearning-alkalmazásokat
	A taneszközök. A taneszközök kiválasztásának szempontjai, alkalmazásnak feltételei a tanórákon.
	TE a hallgató ismeri a taneszközök típusait, ki tudja választani az adott szituációhoz leginkább illő eszközöket, megérti a taneszköz-kiválasztás szempontjait és a tervezőmunkában betöltött jelentőségüket
2. konzultációs alkalom (5 óra)	A tartalom kérdésköre: tananyag-kiválasztási szempontok, értékrendszer és iskolai tananyag.
	TE a hallgató megérti a tananyag-kiválasztás elveit, elemezni tudja az értékrendszer, a célok és a tartalom összefüggéseit, megérti saját tantárgyainak célrendszerét.
	A tartalom elrendezésének szempontjai: lineáris, koncentrikus, spirális tananyag, szimultán és szukcesszív tananyag-elrendezés
	TE a hallgató fel tudja sorolni a különböző tananyag-elrendezés típusait és azok tulajdonságát, megérti a tantervek belső struktúrájának jelentőségét, elemezni tudja saját tantárgyait az elrendezési típusok szempontjából
	A tantervek típusai, a tantervi szabályozás szintjei: központi tantervek (Nat, kerettantervek). A helyi tanterv jellemzői.
	TE hallgató ismeri a tantervtípusokat, képes különbséget tenni a központi és a helyi tantervek szabályozási feladatai között, ismeri a Nat és kerettantervek szerkezeti elemeit, fel tudja sorolni a műveltség- és kompetencterületeket
	Tervezési szintek a tanítási-tanulási folyamatban (központi tantervek, helyi tanterv, tematikus egységek)
	TE A hallgatói fel tudja sorolni a tervezési szinteket, ismeri az egyes szintek dokumentumok tulajdonságait, képes azonosítani saját szerepét a dokumentumok készítésében, megérti a tervezési dokumentumok fontosságát a folyamat eredményességében
	Tantárgyi programok (tanmenet) készítése A tematikus tervezés és a tanórák tervezése.
	TE A hallgató megérti a tanmenet és a tanóratervezés alaplépéseit, ismeri az óraterv elemeit, megérti az egyes elemek közötti összefüggést, képes megtervezni egy tanóra alapjait
	A tantervi követelményrendszer, követelménytaxonómiák és a pedagógiai értékelés alapjai.

	TE a hallgató ismeri a követelmény fogalmát, a követelmények meghatározásának alapjait, feltudja sorolni a Bloom-taxonómia területeit és a vezérelveket.
	A tanítás mint kommunikáció: a tanóra interakciós közege, tanári és tanulói kommunikáció, döntési szituációk a tanórán. A tantárgyak kommunikációs sajátosságai
	TE A hallgató ismeri a tanórai kommunikáció típusait, megérti a kommunikáció tantárgyi sajátosságait, képes felismerni a döntési helyzeteket és képes saját döntéseire reflektíven tekinteni

*TE tanulási eredmények